

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móčny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak s. daty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech ēi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. F.

Sserbske njedželsske lopjen o. *

Wudawa ho kózdu žobotu w Smolerje; kniheži schézemi w Budyschinje a placzi schtowrtleinje 1,50 ht. s vortom.

2. njedžela po ſwj. Trojizv.

Luk. 14, 16—24.

(Wo wulkej wjeczeri.)

„Na jemí nježo njeje darmo, žamo wiz knijercz”, to je rěč kotrež móžesch húsczischo hlysczecz, a wěsta wěrnoſez w njej teži. Hdyž chzemy wot ludzi něchtó měcz, jemu kluzbu wot nich žadam, so býchu něchtó sa naž cziniši, dha by njeromon být, kebi to dawno žadacz. Tak njeromonu nichtó njeje, so wot dželaczerja woczałkuje, so darmo sa njeho džela, tak njeromonu nichtó njeje, so by do klanior schol a tam wschelake kebi wubjerat a so by jo potom darmo kebi žadal. A tola tamna rěč: „nicžo njeje darmo” dospolnije wěrna njeje. Kaf wjele je thich darmo, kotrež s ruki naschego Boha dostawam, a wón nam je dawa darmo. Powětr, kotrež dycham, woda, kotrež pijem, pháha Božje stwórb, kotrejež napohlad naschiu wntrobu ſwježeli, Boži deshežit, kif nasche pola napomi, ſwdeženje Božeho blónicza, kotrež semju woħrjewa a nam ſwěllo dawa k naschim dželam, — schtó je Bohu hdy ja to něchtó saplačil? Njereka: „wschitko darmo s hiteje mózowſteje, bójskeje dobroth a ſmilnosce, bjes wscheje mojeje ſazlužby a dostojoſcze”. Ale njeje husto doſez tak: dokelž to wschitko darmo mam, kebi jo wýzoko doſez njevažim. My měnimy, so dyrbi to wschitko tak býz, my mörkotam, a ho roshorim, hdyž jo po naschich myzlah bohacze doſez nimam, město teho, so býchm s najmjeñšcha zo ja to džakowali.

A kaf je hafle psch: duchownych darcach naschego Boha! Wschitkon trosch, wschitkon mér, wscho wjehèle, wodawanie hréchom, nadžiju we wumrjeczu; wscho darmo Bóh darmo, haj wón

naž hísczere prož, so býchm jeho darmy pschijeli, prož: „Dajeże ko ſjednacz i Bohom”. Ale kaf wjele czlowjekow je, kotrežmž Bóh tute darmy poſticežuje darmo, ale podarmo. Wóni je nje-rodža. Placzi to tež nam? Pruhujných ho po ſkladnosczi naſchego ſwjateho ſeženja! Hórké boſtne ſhonjenja ſu, kotrež je hospodař w ſeženju dyrbjal czinicž. Swoju pscheczelnoſez widzi ſazpiwami a wróczostoreženu. Ale jeho pscheczelniwoſez a Luboſez njeuwistanje. Wón nadžiju njeſhubi. Že jich wjele, kif ſu jeho pscheproſchenje ſazpiwali a wón pscheko ſ nowa ſwojich pôklow ſežale, kif dyrbja k ſwiedženskej hosczinje pscheprožycz, so by jeho dom polny býl. Dw, so jeho hłóž njeby podarmu ſakſinčał, hdyž dženža wabjo a proscho do nascheje wutrobę czincz: „Pójče, wschitko je hotowe!”

1. Bože pscheproſchenje. 2. czlowjekow wotmolwjenje.

I.

Denžniſche ſwj. ſeženje njeje czežko ſrošymicž. Jeſuž nam Boha pod wobrasom hospodařa psched wocži ſtaja, so by nam jeho ſkutkowanje a czinenje ſrošymliwe cziniš. Bóh je hospodař wulkeho domu. Wulku wjeczer, ſwiedžensku hosczinu, kif kotrejž ho wulke pschihoth czinia, wuhotuje. Wschelake wjehèle a wuživanja dyrbja hosczi wokſchewicž, so na staroſeže ſabudit, kotrež dpmach maja a poſylnjeni ho domoj wróčza. Schto je ſ tym niěnjene? Duchowne wuživanja ſu, jědž ſa duschu, kotrež Bóh nam poſticežuje. Niž jenož czělna jědž a pieče dyrbi nasche žadanje býz, duschha chze tež něchtó měcz, hewal trada a ſawutla. Wona ma žadanje po Bosk. „Po tebi, ſenježe, zo mi ſtyscze”, praji psalmista, a na druhim měsće ſpěwa: „Jało jeleń jachli po ſymnej wodze, tak ſydcuje moja duschha, Božo, i tebi”. Wjed-

je ho na živčeje pschemenilo wot čažow psalmistu žem, ale čłotwórska wutroba we živojim najklubšchim žedzenju je ta žan- gna wostała. Njejž hžo něchtó wo tym šbonik, tak je tamne głowo wothlóz w twojej wutrobie namakalo, njejž hodžiny mél, hdžez hžy sacžival: „Czlowjek njeje žiwot wot chleba žameho”, hodžiny staroſeže, ſrudobý, ſtysknoſeže, hodžiny, hdžez žwđomie w tebi ho hibasche, hdžez běſche wutroba w tebi wſcha žwětka a po wodawaniu jachlesche? Móža tehdž žwětaružnwa- uja a wjeſela nam pomhaež? Ně, dha ſp pokazuje žadanje po něčim wſchitkem; my cžijemy: „Mojej duschi chze ho picz po Božy, po tym žiwym Božy”. Wón žam móže nam dacz, ſchtož nam pobrachuje, ſchtož je Augustinus, žlawny wuczeř zyrlivoje, wuprajil: „Mascha wutroba je njemerna, doniž njevo poczuje w Božy”. Tehodla thweli naſch ſtines ſbóžnych, kž ſu hlódní a lažni po prawdoseži. Tehodla Boha nam pſched woči staja pod wobrasom hospodarja, kotryž wulku hoscžini wuhptuje. Wulka je tuta wjeczeř, pſchetož hoscžina je ſa wſchitkach poſtajenia a wſchitke žedzenja ſpoſoſi. Tuta wjeczeř, wo kořež je tudy rčę, njeje ſakrament ſwiatelio wotarjo, hacžunjež tež ſ temu ſlu- ſcha, niz ſbóžnoſež njebeſka, hacžunjež je tež ſwbu wobſam- nena, ale Bože králeſtvo, kotrež njebeſha a ſemju ſwobpschini- muje ſe wſchitkini darami a ſublani. W Božim králeſtviu na- makalich wſchitko, ſchtož twvja duscha žada a trjeba: „Chleb žiwje- nja, to je duchowna jéž Božego głowa, wótra hžl pokutu ole tež ſahojazh woli Božeje hnady, kroſcht ſa ſrudne dusche, poſtoj ſa njepokoju wutroby, mér ſa tylchnie ſwđomija, wodawanie hrę- chow a prawdosež pſched Bohom, hróblōſež ſe čerpienju, móz ſe běženju. W Božim králeſtviu naſch Wotza, kž eže lubuje, ſbóžnika, kž je živoju ſrej ſa ſebje pſchelaž, ſwiatelio Ducha, kž na twojej wutrobie džela.

Tutu poſkuoſež darow je Bóh nam pſchihotwak pſches živo- jeho lubeho ſyna, kotrehož je do ſwěta poſlal, ſo by paſth ſa bi- ſkop naſchich duschow byl. Jako Jeſuž wuczo a džiwu cžinio pſches ſlubjeny kraj cžehnijeſe, jako iſraelfskmu ſudej krajuoſež Božego králeſtva w předowanju na horje a w pſchirunajach wopisowasche, rěkaſe: „Pójeze, wſchitko je hotowe”.

Tež hdžez běſch Jeſuž po dokonjanym wumiožení ſkutku ſemju wopisheži, je Bože pſcheproſchenje dale ſlinežalo wot ſet- ſotka do ſetſotka. Tež dženža hſcheze Bóh eže pſcheproſchuje. Njejžku jeho ſubla ſboža ho tež tbi pſchetož ſa ſho poſkiežale wot dnja twojeje ſchězenizh hacž do tuteje hodžiny. Hdžez ſwoni ſwonow twoje wutroby ſrechja a ſ Božej ſlužbje woſaju, njekly- ſchisich ſ nich Boži hlóz: „Pójeze, wſchitko je hotowe”. Njeklinži we wſchitkach wodzenjach twojeje žiwjenja, w dnjach róžow, kaž w dnjach ežerniow do twojeje wutroby napominanje twojeje ſtinesa, pytaž Bože králeſtvo a jeho prawdosež? Druhdy Bóh naſh pſcheproſchuje ſ ežicha wabjo, kaž macz ežiſe pſchistupi ſ ložu ſwojego lubuſchka, ſo by jeho milo ſe ſpanja ſbudiſla; druhdy pak Bóh wótfje a mózniye napominajo a warniyo woſa, kaž kaž roſhněwanu nan njepožluſhneho ſyna ſ hréſhneho ſpa- niya woſo a wubudži. Twojemu Bohu je ſwiatata ſhutna nalež- noſež, ſo na jeho hlóz poſluchasch a pſchindžes, pſchetož Bóh chze, ſo by wſchitkum lidžom pomhane bylo a ſo bych ſe ſpóſnaczu prawdy pſchischi. Tehodla njepſchewawa ſwořeniu hlóſej ſa- klinžecž dacz mlodym a starym, hohathm a chudym. Jeho ſmišna luboſež je, kotaž jeho ſe temu cžeri. Haj, Bože pſcheproſchenje, ſak pſchecželiwe je.

II.

Kajke je čłotwórek wotmoliwjenje. Wjetſchego wjeſela Bohu cžinicž njemóžem, hacž ſo na jeho pſcheproſchenje pſchini- džem; wjetſcheje ſrudobý jemu njemóžem, pſchihotwacž, hacž ſe tmy, ſo jeho hlóz ſazpitwam. Njedhrbjesi wěrcz, ſo by tajke

wutrobie pſcheproſchenje něchtó wotpoſalaž. A tola, pchikloto- ma prawje: „Bóh ſtrowi někotreho, kž ho jemu njedžakuje”. Hdžez ſchtož, dha dyrbi davař wſchitkich dobrých darow ſbonicž, ſo je njedžak ſwěta mſda. Proſheni hoscžo běchu ſ wopredka pſcheproſchenje pſchischi, ale jaſo bě hoscžina wjeczeſe pſchischi, nje- chachni pſchincž. Woni ſo ſamokvja. Al to jím nicžo njepomha. Šlowna wěz bě, ſo woni njepſchindžechu. Tehodla bučku wu- ſamknjeni, dokež běchu ſo ſamli wuſamkli, dokež wſchitke jich ſamolwjenja ſ teje myſle wuhadžachu, kotaž to ſenile a ežilne ſebi wýſke waži, hacž to duchowne a njebeſke. Tém po- brachuje dobra wola. Spodžiwe je, ſak wjele čłowjek ſamóže, hdžez něchtó prawje rad chze. Wſchelake cžekoth a ſadžewki, kž jeho prjódkiwacž ſo na pſchecživo ſtajeſa, wě pſchewinycž. Me na druhzej stronje je runje tak ſpodžiwe, ſak pſcheklepau ſe ežowjef, ežeklo p ežinicž, hdžez ſo jemu wěz jara njehodži, hdžez dyrbi něchtó ežinicž, woppr pſchijesecž, pſchifluſhnoſcž na ſo wſacž, kotaž rad njecha dopjelinicž. „Ja njecham”, to runje njecha praſiež, tehodla ſo ſamolwi, to rčka, wón pyta wurečeſe, ſo by dopoſalaž, ſo njemóže. Šak hluboko ſahanibjaze ſu naſche ſamolwjenja pſchecživo Bohu, ſak prawje ſpóſnawam, hdžez ſo prafhamy: „ſchto dha Bóh wot naž chze?” Šupi wón na pſchec- živo ſi njewužlyſhauhmi žadanjiemi, žada ſebi po ſdacižu njemóžne wěz, dyrbi mny ſo wſdaciž ſhwipjeho poſtołanja, ſwój- bneho ſboža atd? Ně, niežo wot ežeketho ſpſchaha ale — haj ſchto dha — ſo ſo pſcheproſhyež damy, ſo ſo ſydnjem ſe jeho bſidu a ſo hospodowacž damy. Poſkylnicž a wofſchewicž, wob- dariež a wobohacžicž chze naž naſch Kral a ſtines. Bóh dawa a čłowjek njecha. To je pſchetož ſažo ſo wopſjetowazh konz. Bóh chze naž hohathch ſežinicž, ale ežowjef ſeſke ſubla wý- ſche waži a ſazpitwa, ſchtož Bóh jemu poſkicžuje.

W jednotliwym ſu tajke ſamolwjenja a wurečeſe jara wſchelake. Jedyň praſi: „Ja ſhym ſebi poſo ſupiſ a mam wón hicž, ſo bych jo wobhadaſ”. Njebudžiſche wón to runje tak derje tež poſdžiſho ežinicž moſh? Poſo jemu njeczeſkije. Njeromomje, haj njewěrno je: „ja mam wón hicž”. Pſchetož na žone wafch- nje ſe temu njeje nuſowanu. To mjeñſche ſo jemu ſežini ſadžewki ſa to wjetſche. So wížy na ſenile ſuble, jeho dželi wot nje- beſkeho ſubla. Druhi praſi: „Ja ſhym ſebi pječ pſchahpiv woſow ſupiſ, ja ſhym na puežu, ſo bych je ſpytaſ; ja eže proſchu, ſamo w mje”. Viežba jeho ſkutu je roſtla a ſ tmy jeho dželo w poſtołanju a wobhade, a tehodla dyrbi po jeho měnjenju wſch dyrbe wročzo ſtipiež. Hžo ſo na puež naſtaji — niz ſe Bóhu — ale wot Boha praſiež. Tež dženžniſhi džen ſo pſchetož ſažo jako ſamolwjenje ſluži: Ja ſhuiſe nimam.

Tón ſceži je hſcheze kroſchi a njedivórliv: „Ja ſhym ſo woženij ſa tehdla pſchincž njemóžu”. Jako njebudžiſche ſwójtu žonu ſobu wſacž moſh. Šswjaté mandželſtvo njeje jenož ſwon- kowne ſiednoczenſtvo, ale Bóh ruku žonu a muža hromadu po- ſloži, ſo bych ſtaj ſtaj hromadze do njebeſk puežowatov. Šso woženicz njeje, kaž ſo ſamo roſumi, hréch; ale to je hréch, hdžez muž žonu bóle lubuje abo ſo jeje bóle boji dyžli Boha, a naſopal. Šak wjele ſo hžo do wosamknjenja ſwiatelio mandželſtwa hréſchi. Ša wſchěni móžnimi ſwunkowymi wězami ſo pra- ſcha, ale niz ſa tmy, hacž wobaj tež Jeſuža lubo mataj. Tehodla je tež tak wjele njebožomim mandžestwov a město těho, ſo bych ſtaj mandželſtaj jedyn druhennu pomhaloſ do njebeſk pſchincž, ſebi ſadžewataj. Dha muž žonu ſhvari abo wužmě- ſchuje, hdžez chze ſemſchi hicž, a žona njeroſumi, ſe čžim waf- njom a dobroproſchenjom ſe Božej poniozu ſe lěpſhemu ſpóſnaczu pſchijesecž.

Fenož tsi ſamolwjenja ſu, kotaž naſch ſtines w naſchim ſeženju naſpomni, ale wěſče ſu druh hſcheze druhě wurečeſe

meli. Što člonek všeho njevumyžli, so by ho samolviš. Na pschiklad: Bóh je nam v bibliji drohi schaz dal a dava nam žorlo žorliež, s kotrehož mōžem⁹ pschezo sažo ho napiež ežisteje wody živjenja. Ale woni ho samolvišeja: „ja mam hižo tak wjele ežitacž, v bibliji je tež wschelake tak njeſrošymstvo. Ja eže proſchu, samoliš mje. Abo: Bóh je nam v modlitvje dal do-wolnoſez, s nim rēčecž, jemu wſchitko prajecž, schtož na wutrobje man⁹ a wot njego pschezo nowi móz ežahuyez. Ale: ja mam tak wjele ežinicž, ja dyrbju žwój čaž wukupicž, ja kym wječoz tak sprózny, so na modliawu žebi njenyžlu. Ja eže proſchu, samoliš mje. Abo: Bóh dawa nam v Božej klužbje ſkladnoſez, naſche nabožinske pósnačeje pschisporjež, s nowa khróblóſez ſa bědzenja živjenja, s nowa tróſch ſa hodžin⁹ ſrudoby a ſtýknoseze doſtaež a ho s druhimi ſi njemu poſběhujež — ale: pucž je daſok abo wjedro je hroſne abo duchovny ujeje pschezo ſpokojažy — ja eže proſchu samoliš mje. Tak dyrbji Bóh pschezo wrócež ſtaež ſe ſwojimi darami. Pschetož to nječam⁹ ſabhež, so Boža klužba njeje klužba ſotruž my Bohu ežnimy, ale ſotruž woni nam wo-wopokaſuje. Won je bohaty tež bjes naž, won ma wſchitko, tež hdž žimy my jemu nježwěriti. Ale my žimy kudži bjes njego. Bjes Boža nam pobrachuje to najlepſche v žimjenju a wumrječju: troſcht wodawanja hréchow, mér v ſwědomju, nadžia wěczneho živjenja. Kaf wjele je tych, kž psches ſeniske wobhédzenſtvo, powołanie, wobkhod, ſwójskie wostejnoſeze ſo wodžerječ ſadža, na ſbože ſwojeje dufche myſkicž a ſ Bohom do wuſteho ſjednočenſtwa živjenja ſtupiež.

Weseče miamy tež wſchelake nadawki w ſeniskim powołaniu a Bóh che ſhwěrnych ſaſtojnikow a dželaczerjow, ſotřiž ſhwěru a pilnje na ſwojim měſtiſtu ſteja. Ale pschi ſeniskim nježměny na naſche njebeſke powołanie ſabhež. Dokelž je všeho ſeniske Boži dar — dha tola ujeje prawje, hdž dar nam wysche ſteji hacž dawař a jeho dобра a huadna wola. Njeromu je, to ſa-hodne wysche hacž to njeſachodne ſtaječ a pschitvarf wysche ſebi wažiež hacž ſwiatnižu. Njeromu je, hdž člonek ſe wſchěmi mōžnymi wurečzami pschindže, kaž: „ja drje rad bých, ale ja pschi najlepſchej woli njemóžu“, a ſ kotrehož tola ſynk ſlineži: „ja nochzí“. Je ſenu tež ppola tebje tak, hdž ſy pscheproncheny ſ Božej klužbje, ſ Božemu wotkaſanju, ſe kſchecžanskim ſhromadžiſnam? Drje ſu tež tajzy, kž móža psches wažne pschicžiny wotdžeržani bých, kaž czi, kž ſu na czežkém khoroložu abo czi, kž maja tež nježelski džen ſwojeho powołania hladacž. Ale je ſim tchoda mōžnota wsata na Boži hlož ſedžbowacž? Ni-mamy nježelske ſopjeno a natwarjowaze knih? Ale ſak mało wotbjerarjow na naſche nježelske ſopjeno, naſch „Pomhaj Bóh“, ſo ſtrach hroſy, ſo ho wjazy njebudže wudawacž móz — jenož dla ſitkoſče naſchich ſſerbow. A najnowscha herbſka natwarjowaza kſha „Domjazh předář“ tež hischeze ujeje roſ-pſchedata. Wjele, wjele herbſkich ſwójsbow je, kž tute rjane knihy hischeze nimaju. Duž proſchu, njeſamolviže ſo ſe wſchelakim⁹ wurečzem, kaž tamni proſheni hofeo, ale ežitajeze naſch „Pomhaj Bóh“ a pomhajeze pschi jeho roſſcherjenju mjes ſuhodami a ſuathymi; ſupeče ſebi tež „Domjazh předář“. Ežitajeze pač tež pilnje v ſwojej bibliji a žohnowanje ſměječe ſe taho. A tež ſa pyc, kž ſu ſwojeje klužby dla ſadžewani, Božu klužbu wotkaſacž, pschindžu tola ſwobodne nježele, hdž maja khwile doſez, na Božej klužbje dželbrač. Nejeh tola ſoždy wopomni, ſchtož ſo ſe jeho mérje hodži a wothlada wot njevěrnych, njeromuňnych a njeſknicžomných wurečzow.

Tako wotrocž ſo wrócežiſchi ſwojemu knijesji roſprawui podawa, ſo hospodař roſhněwa. S ppolyhym prawom. Hdž ež hréch, tam ſhostanje, hdž ež ſtvjerdnijena ſaſalla wutroba, tam ſudženje. Tak je ſudženje pschischtlo na nježakowny a ſaſallu

israelſki lud, kotrež běſche Bóh psches ſtvojeho ſyna a potom psches jaſoſchtoſow tak wutrobnje pscheproncheny ſo, kotrež pak njebe ſpřekluchač ſhyl. Teho dla je Bože králeſtvo na pohanoſ pschischtlo, na kotrehož běchu Židža ſe ſazpiežom hladali. Hoſpodař w pschirumanju dava ſwojeniu wotročkej pschitaſnu, won hiež na měſtečanské hafy a na torhoſcheža, na drobi a ſ plotam a pschivjeſež kudych a bědnych a ſhromyč a ſlepých. A nětko pschindžu tuež ſprózni a wobeženii, kž wutrobu ſe dženje po wotſchewjenju we wutrobje noſcha, ſe wſchitkých ſtronow a ſi wježelosči ſcheproſchenje dobyčežiweho hoſpodařa pschijimujia. Kaf ſ tobū ſteji. Chzech th na droſy abo pschi plocze wostacž, město teho, ſo by ſaſhol ſ ſwiedzeňské hoſčinje. Chzech ſo hafle muſowacž dacž, město teho, ſo by jako duchowu ſe kudhy rad a wježol ſchitſchol. Chzech ſo wot njeměra ſwěta tam a ſem mijetaež dacž, město teho, ſo by w towarſtvi ſ twojim Bohom a ſbóžnikom mér a poſoj pýtal a namačal ſa ſwouju duſchu. Ně, bliže mój Božo, ſ tebi — dyrbji tež pola tebje rěkač, donič ſa tebje hodžinka pschindže, hdž ež budžesč ſi nim ſjednočenym we wěcznym ſbóžnym wježelu. Wjedž ſwoje ſitjenje ſ Bohom a ſ twojim ſbóžnikom! Potom njebudžesč pod Božimi ſudženjom ſtaež, kaž ſazpiwarjo pschepronchenja we pschirumanju, ale pod Božím hnadijním ſlubjenjom: tež ſa tebje je hischeze ſum. Rum je hischeze na Božej wutrobje, rum je na ſeſužowym rukomaj, kž ſtej ſylni doſez, rječaſh hréchow roſkamacž, ſranjene ſwědomja ſaſhoječ, ſrudženych troſchtowacž, ſhubjene člonek ſbóžne ſežinieč. Rum je w njevjeſtich wobhédzenjach, kotrež je ſeſuž ſa naž pschitotovař, ſa wſchitkých, kž do njeho wěrja, wpt njeho wſcheho ſboža ſo nadžijeja a we jeho ſuboſeji wotſtawaju. O, njeđawajny hložej naſcheho knijesa, ſi njemu pschińež, njeđawajny hodžinam hnady ſrimo hdž! ſchyschmy Boži hlož: „Pójče, wſchitko je hoſtowe a je hischeze rum tudy.“

Prječ ſ tobū, ſhwětna krafnoſež, ja ſ tobū njerodžu, ſa pýtam Bójſku jaſnoſež, ſo ſi njebiu wobrocžu; Po ſeſužu ja hladam, ſ nim dobra bydlicž ja, ſa wutrobnje ſoh' žadam, ſ nim ſo mi derje dž. Mój ſeſu, moja krafnoſež, pój, wjedž mje ſa ſobu! Pój, mojej' dufche jaſnoſež, ja ſ tobū lubje du A daj mi ſ lutej hnady, ſo bých byl, hdž ež ty ſy, Wotwobrocž wſchitko padu, dha ſy ſa bohaty.“ Šamjen. (Spěvařſke 280, 6. 7.)

M. w Z.

Winowatoſeže, kotrež maja kſchecžansky ſtarſchi a domjazh pschi wocžehnjenju džecži.

(Poſtracžowanje.)

Werna ſuboſež devoſi džeježu kóžde njewinowate ſawježelenje; ſapowě jemu pak tež kóžde wježelenje, ſa kotrež ujeje hischeze ſraſe. Werna ſuboſež ſo njerudži, dokelž dyrbji džecžo wſchelake woloženja parowacž, troſchtuje ſo ſe ſtowom ſwiateho piſkma: „Dobre je mužej, ſo w ſwojej mlodoſeji pſchah noſy! (Sr. k. 3, 27) a ſ wotmoļwu, ſotruž bur da měſtečanej ſo jeho praschazemu, czechodla naſymu ſito wjazy pſchinječe hacž naletnje: „Dokelž ma ſruti mlodoſež ſadž ſebje!“ Werna ſuboſež na to džiwa, ſo by džecžo ſenorje ſiwe bylo, ſo by džecžo jědlo wſchitko, ſchtož na blido pſchinjeſech, a byrnjež to jemu tež najprijeđu njeſkodžalo, ſo to w jědži wokoło njeſala, ale ſo wſchitko ſjé, ſchtož ſy jemu pschihotovař, ſo kufi pomaski prječ njeſmjeta, ſo ſo wſchěch taſlich nje-počinkow hlaſa. Werna ſuboſež njeſa ſo tež ſamolicž, hdž ſo džowcžiečka wobčežuju, ſo maja towarſchi ſiwe a rjeňſkich ſul-ničkow hacž wono, wona na to hlaſa, ſo ſo džecži ſi čaſkom džela ſchimaju a ſo žaneho džela njehaňuju; pſchedewſchém njeſpſchida

wona, so macz džeczu kluži, město teho, so by džeczo maczri pom-
hačo, složujo ho na tu sažadu, so to džeczo, kotrež so po puczach
wuhodžuje, kotrež je macz plič a čiščecz dyrbjala, po dobrých
puczach njeħodži, so ho zwęczaze stupniežki, kotrež je macz čiščeczila
a niz džeczo, džeczu nohu skónzuja; so kosej, sa kotrež je macz
drjewo a wodu pschinoschowacz dyrbjala, džeczu żoldk skashl. Džeczi,
kotrymž so domach wschičko pschihotuje, njemóža bycz dobrí schulerjo
a kmani čłowječko.

Wērna lubočez lutuje i khostanjeni jara, ženje pak njeħosla
roshniewana, a dożyla ženje, so by ho wjedzika. Zeje sažada rěka:
„Dokaha słowo, położ prut do boka; dokaha poładzienje, lutuj
słowa!“ Runje tak pak wērna lubočez mē: „Ktmasch-li kija ja
džeczo w 10. lécze, njeśmējich kija kylneho dożę sa pikt wokoło
džecza w 18. lécze!“ Pschedewschem kložuje ho wona po tom, kaž
Bóh knjes zwęzje džeczi woczechnie: „Kożoz tón knjes lubo ma, teho
wón powuczi.“ Kožde schwiknjenje boli ju hamu najbole, tola to
lepšce džecza ſežini ju frutu, a džen pschińdze, na kotrymž džeczo
ju żohnuje tajkež dla.

Woczechnenie hameho ho a pschikkad a hewak nicžo kiba
lubočez! Tu masch pokiw w najwažničich žredkach, kotrež pschi
woczechnenju ruzivacž masch!

W nalečzu.

Szedżach runje pod wiſchnijowym schtomom. Nadobo ſa-
ku na jabłuczuje pódla koſka. Schto chze tón kħadla tu we
ſahrodze a mjes tvarjenjeni? tak ho wopraschach. Węch schto?
Wysche ſa hnēdam, niz ſa zwojini. Nima ham do zyla
żaneho. Hnēdačka naſchich spěvačkow pytaſche, ſo by tam
koſlina zwęzje jejko ſiſežla abo poſožila. Koſliz starszej ſtej
częornej duchaj! Jejka a młode pschewostaja druhim ptacžkam,
wostaja je tak rjez pschirodatym starszymi.

To kradz wschičko węch! Szy ho pak picht tím dopomnił,
ſo tajkeho ho ſtawia tež w druhim. Hnēda ptacžatkow pschi-
runaj čłowiskej wutrobje, pschede wschičem džeczazej wutrobje.
Jejka tam ſu, ſo bychu ho wuhlanyle. To ſu te dobre zw-
mieschka, do wutrobę położene, ſo bychu pschiuežle dobre plody
a žne, to ſu te dobre mozy, ſo bychu roſte, pschibhivala a žive
byłe. Tu pschińdze koſla a pyta ſa hnēdam, hdżež by zwęzje
jejka ſaměſtiła. Njeboji ho, pschińdze hamo do ſahrodom, do
domow. Tuta koſla je tón ſly. Ptata koſlotwe jejka maja
wschelaku barbu, zyle kaž to trěbne. Tuteho koſla jejka runje
tak, zyle kaž to trěbne: piżane, módro, brune, čerwione, zyle
kaž ho kózdemu ſubja. Tute jejka, tute ſle zwymieschka ſamě-
ſtiuje, pschihodne hnēzko, čłowisku wutrobni namakawſhi, do
tuteje. Tam ho wuhlamu; kaž ptat koſla pschithadža ſly koſla,
ſo by ſa niimi poħladał, kwinjetuje te prawe jejka, haj te
prawe džeczi, haj hamo druhdy wschičje ſejka a wschičje prawe džeczi,
a wschičje wostanje potom jeho młody, tón młody ſly w młodej
abo starej wutrobje. —

S blifka a ſ dalofa.

W Budyschinje wotmē zwjatkownu žriedu tež „Towarſtvo
pomožy žerbſkich ſtudowazych“ zwęzju hlownu ſhromadžisnu. Knjes
farat Rjeda-Budyschski rosprawjeſche wo džele towarſtwa a wo-
pomni ſmijercz měſtopſchedbýh knjeſa direktora Nowaka-Budysch-
skiego. Sa noweho pschedbýdu bu wuswoleny knjes farat Hej-
duſchka. — Towarſtvo pomožy by nětke ſjelle pomhanju mělo;
ale jemu pobrachuja pschimierjene žredki. Njech běchu jeje pod-
pjerh w měrnym čažu zwjekelaze a rjane, nětke pod tajkej dro-
hotu ſu njeħoħażże, pschedož drohota je wožebita cžeža nětke ſa
ſtudowanje a ſtudowazych. A tola moħlo towarſtwo wjazy wu-

ſtutkowacž byli pschede wschičem wjazy pschitwifta a pomožy na-
maħalo mjes naſhim ſudom, kotrež tola jeho ſtutkowanje
pschede wschičem klužicž chze. Schto budże, jeli ſa ho hiſčeze
wjazy Sserbow ſdaluje ſtudowanja — dokelž drohota jich nuſuje
— hdž tola tak nam hižo na možach pobrachuje? So byču
tolu jich wjele ſ lětnym pschinoſtłom abo ſ jenoraſnym pschi-
noschlom towarſtwu pschitupili abo jo hewak psches dary a tež
wotkaſanja podpjerali. Pschedož je jich wjele Sserbow, kiž to
môħli! Čehodla to nochzli zwojemu narodej w čažu nuſy a
wojowanja na pomož pschińcž?

Tež „Sserbske knihove towarſtwo“ wotmē žamīmu žriedu
zwęzju hlownu ſhromadžisnu. Doho pschedbýda poda roſprawu
wo jeho džele a naležnoſčach — a njeħabudžmy: nuſach. Slicž-
bowanie pschedpoloži poładnik towarſtwa, kn. farat Kschijan-
Rakečanski. Do nuſy, t. r. do dolha je towarſtvo pschitwift
psches wudacze zwęzje poſlednjeje knihi: Domjazy předař, abo
nē, my drje ſ tym něchtō wopacžne prajimy: wudacze jeneje
knihi do zyla a tuteje předáſſkeje knihi wožebje bě winowatoſć
towarſtwa — do nuſy a do dolha pschitwift towarſtwo liwkoſć
jeneho džela naſchich evangeliſtich Sserbow, kotrež tntu ſa nich
wudatu knihu njeħiſtaw. W poſlednim čažu buchu někotre
němſte předáſſke knihi roſnoshowane, wo wiele dróžſche, haj
6 króž tak drohe a Sserbjia ſu je kupowali. Njeboj předowa-
nje w macznej rěči tež ſ najmjeñicha runje teſko muſtukowało?
Węſcze tola a hiſčeze wjazy! A hdž je tutu kniha jenož přeni
džel, přenja poſožza, dha tola ſ molom niz hiſčeze tak droha,
kaž jena němſta kniha. A druhi džel pschińdze, tak borys hacž
towarſtwo ſ tutych wuskoſżow wuńdze, do kotrež je pschitwift
psches — Sserbow.

Su wožady, w kotrež bu jich wjele knihi pschedatych, w dru-
hich pak jažo bě jich to jara malo; je to w ſakſkej Lužižy hižo
tak, we pruskej pak wožebje. A tola trjebasz jenož ſ wožadnemu
duchownemu hicž, a hižo doſtanjeſch knihu. Cyle 12 hr. placž
wona jenož, — kelko ras 12 hr. placži tak někotry a nima,
hdž ſ węžy pschińdze, nicžo, ſnajmjeñicha nicžo ſa duſchu a nicžo
ſa dolhe lěta.

Tuž, schtož hiſčeze zwęzje „Domjazeho předarja“ nima,
njech ſebi tajkeho ſobu dom wožmje, niz wschaſ, ſo by ſapros-
ſcheny něhdże wotpočowacž dyrbjal w kucžiku, nē ſo by předo-
wał Bože słowo w macznej rěči psches rt maczjerje abo nana
abo džecza. S tym mjeniujy towarſtwu ſmōžni, dalshe ſpomožne
dželo ſa naſch ſud dokonjecž. Pschede ſo jara, ſo bychmy na-
božnu herbſtu protyklu na ſejenu ſ motorhanju wudali. Był to
węſcze něchtō jara rjane był, tola tu kħwilu je to njemōžne.
„Móžne drje budże, ſ pomožu naſchego ſopjenka „Pomhaj Bóh“
naſtawki ſa ewangelisazju wudawacž město wožebithy leczazych
ſopjenkom. Tola tež na tute mělo ho džiwacž, jeli ſo wobſtejnoscze
to něſak ſmōžnia.

S tutym poſedzenjom wobſamknych ſerbſtu zwjatkownu
žriedu. Njech nětke něchtō hódnego ſe wſchego teho wuradžowanja
a jednanja ſa naſch ſud ſbywa.

Zyrkej a ſtat.

Zedyn ſ lužiſtich duchownych, f. sic. dr. Gehring w Goħla-
dže (polu Lubija) bu do minifteria ſa ſjawnie dobre (Wohlfahrtsministerium) poħolani. Ze to tola hiſčeze jene pschi-
poſnače ſtata ſa to, ſo zyrkej a jeje ſastojniży tola ſtutkuja ſa
dobre a lepſche fraja a luda, a jene wožebite pschipoſnače ſa
zlužbħ ſponnijeho duchowneho, kotrež wožebje na polu ſnute-
owneho mižijsnwa, a tam wožebje ſa ſastaranje a woczehnje
malych džecž džekla. —